

MAZOWIECKI
WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR
ZABYTKÓW

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie
ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa
tel. (+48) 22 44 30 400, fax (+48) 22 44 30 401
www.mwzkz.pl

202 z 01.04.2016 r. P. Kucharski
01.04.2016

URZĄD MIASTA I GMINY PIASECZNO
KANCELARIA
wpłynęło 2016-03-31
data 1026848
nr sprawy
podpis
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie, dnia 24 marca 2016 r.

WN 5183.36.2016.AK

pełnomocnik Miasta i Gminy Piaseczno

Przemysław Wielądek
PDV Architekci
ul. Wojska Polskiego 28/34
05-500 Piaseczno

Dotyczy:

Projektu koncepcyjnego „Modernizacja zespołu budynków stacji Piaseczno Miasto Wąskotorowe wraz z odbudową hali głównej i zagospodarowaniem terenu przy ul. Sienkiewicza 14 w Piasecznie, dz. nr ew. 3/4 i 3/9, obręb 39”.

Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków, w odpowiedzi na wniosek z dnia 21 marca 2016 r. (data wpływu 22 marca 2016 r.), przedstawia poniższe stanowisko.

Przestrzenny układ komunikacyjny Grójeckiej Kolejki Dojazdowej, wraz z budynkami i urządzeniami, został objęty prawną ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków (nr rejestru 1586-A, decyzja z dnia 17 czerwca 1994 r.). Postanowieniem nr 1218/2001 z dnia 27 czerwca 2001 r. treść powyższej decyzji wyjaśniono, precyzując, że zespół stacyjny Piaseczno-Miasto Wąskotorowe składa się z budynków murowanych: hali dniówkowej, pompowni ze studnią, dworca, hali głównej, hali obrabiarek z podłogą z drewnianej kostki, spawalni, kuźni, magazynu, torowiska, placu postojowego, peronów wraz z terenem w granicach określonych na mapie – ograniczonym ulicami Nadarzyńską, Wojska Polskiego i Sienkiewicza oraz ciągiem zabudowy mieszkaniowej.

Dziś funkcjonuje jedynie 28-kilometrowy odcinek – jako Piaseczyńsko-Grójecka Kolej Wąskotorowa, linia o charakterze turystycznym. Pozostałe – do Warszawy, Góry Kalwarii i Nowego Miasta nad Pilicą – uległy likwidacji, podnoszone są jednak głosy o reaktywacji części z nich.

Zespół stacyjny Piaseczno-Miasto Wąskotorowe (kiedyś stacja węzłowa) służy nadal głównie obsłudze linii kolejowej i naprawie taboru, choć niektóre budynki odłączono od zespołu i zaadaptowano do innych celów; tak na przykład dworzec zamieniono na budynek mieszkalny. Stan techniczny obiektów jest zróżnicowany, na ogół zły – podobnie urządzeń technicznych oraz nieużytkowanych wagoników.

Jest rzeczą bezsporną, że zespół wymaga natychmiastowych działań naprawczych.

Przedstawiony do zaopiniowania projekt autorstwa *pdv architekci, Studio DWA pracownia architektoniczna* wykonany na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Piaseczno sporządzony został w oparciu o program funkcjonalno-użytkowy przygotowany przez Piaseczyńsko-Grójeckie Towarzystwo Kolei Wąskotorowej w Piasecznie oraz Centrum Kultury. Zakłada on utrzymanie pierwotnej – kolejowej – funkcji zespołu na większości jego obszaru oraz wprowadzenie w części od ulicy Nadarzyńskiej (w północnej części działki nr ew. 3/9) nowej kubatury, przeznaczonej na cele kulturalne; w ramach tej ostatniej zaplanowano salą widowiskową na 500 osób. Zabytkowe obiekty, wraz z infrastrukturą, mają zostać wyremontowane.

- MWKZ nie zgłasza zastrzeżeń wobec przedstawionego programu i ogólnej dyspozycji terenu. Akceptuje się wprowadzenie w północnej części działki nowej kubatury i związanej z nią funkcji. Teren ten, obecnie nieużytkowany, nie jest konieczny do obsługi technicznej przewozów. Realizacja w tym miejscu obiektu z funkcją publiczną nie zakłóci funkcjonowania stacji, może natomiast przyczynić się do lepszego zintegrowania zespołu kolejowego z miastem i wzmocnienia jego znaczenia w odbiorze mieszkańców.
- Wciągnięcie zabytkowych obiektów (magazyn WMD, kuźnia) w obręb nowej kubatury jest dopuszczalne, aczkolwiek przemysłenia wymaga zasadność oderwania magazynu WMD od otaczającego muru.
- Akceptuje się powiększenie hali głównej o wiatę do ekspozycji taboru – zwraca się jednak uwagę na to, że zbytne jej zbliżenie do dawnego budynku dworca może doprowadzić do nadmiernego stłoczenia budynków i niekorzystnego zestawienia form. Przemysleć zatem należy możliwość realizacji wiaty od strony północnej
- Właściwy jest zamiar urządzenia terenu zielonego w okolicy dawnej stacji. Tradycyjnie budynkom stacyjnym towarzyszyły obszary komponowanej zieleni.
- Dopuszczalna jest całkowita przebudowa obiektu warsztatowo-socjalnego ze względu na jego stan techniczny i brak wartości architektonicznych.
- Akceptuje się zamysł wprowadzenia silnego akcentu przestrzennego w formie wieży widokowej od strony ulicy Sienkiewicza. Wobec braku podobnych, wyróżniających elementów w zespole, wyrazista forma plastyczna podkreślająca wjazd i wejście na teren zespołu może stać się jego znakiem rozpoznawczym. Ostateczny kształt wieży wymaga jednak dalszego dopracowania.
- Pozytywnie opiniuje się zaproponowane w projekcie materiały – jak barwiony beton, stal i cegłę, właściwie komponującymi się z przemysłowym charakterem terenu kolejowego.
- Przedstawioną koncepcję MWKZ traktuje jako punkt wyjścia do opracowania właściwego projektu. Propozycja modernizacji zespołu, właściwie definiując funkcję i sposób wykorzystania terenu, wymaga dalszych prac w kierunku osiągnięcia spójnej formy architektonicznej nowoprojektowanych obiektów. Pod względem konserwatorskim chaotyczny w sumie układ budynków, tworzący zespół stacyjny, nie powinien być powtarzany jako zasada przyjęta w tworzeniu nowej architektury. Nowa funkcja, znacząca względem powierzchni oraz roli w mieście, wymaga odnalezienia adekwatnej dla niej, nowoczesnej formy, jednoznacznie kojarzącej się z nowym przeznaczeniem. Projekt bazujący na nowoczesnych rozwiązaniach, o klarownej kompozycji szanującej kontekst, stanowić będzie wizytówkę dla całego zespołu i dla miasta.

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Barbara Jezierska
Barbara Jezierska

Załączniki:

1. Projekt koncepcyjny – 7 egz.

Otrzymują:

1. Adresat
2. Urząd Miasta i Gminy Piaseczno, ul. Kościuszki 5, 05-500 Piaseczno
3. WUOZ aa